

Orne datus
optimū et omne donum per
fectum et salsum est pcedēs
de patre luminū. Cum reuera omnis sa
piētia bonorū facultas virtus et potestas
memoria et intellectus et cetera bona q̄ p
humanū genus reguntur ab illo pcedūt
p̄se qui ex nihilo creauit vniuersa. Ea
propter siquidē vt preterita et presētia
credant ad capacitatis memoriā in futu
ro. cum inter cetera bona et virtutes xpi
in sacris scripturis memoria q̄ plurimū
cōmendatur. Cum dicat Seneca. inter
humane nature cōmoda nil digni⁹ me
moriam reperit. In xpi nomine et eiusdē
gratia q̄ plures doctores p̄iti a iuris ca
nonici et ciuiles existant clipeo premuni
ti et non ignoret p̄tēder ac discrete tā
q̄ causarum defensores aduocatiōis of
ficiū exercere et tanq̄ magistri docto
res iudices et iurisperiti causas cū ma
xime debita terminare. non tamē qm
dam certū verborum modum ratione
curis et sū dictaminum materiā tanq̄
practicā ppter verborum disuendinē
sciunt aliquatenus ordinare. Cum nō
nulli in stilo dictaminis quadam verbo
rum plixitate substantiam siue naturā
rei sue minime cōtingunt. Alij vero in
proprie. Alij autē imperfecte qui volūt
arengas pendere. Alij etiam inducūt q̄
plurimas nouitates. Idcirco ego dñi
cus dominici oriundus et ciuitate visen
tina in arte dictatoria discipulus discere
ti viri dñi Johannis seuerini bo. mēo.
quondam archidiaconi calagoritan. et
thesaurarij visentini: qui per spaciū tem
poris et continue circa officiū notarie cū
diligentia maxima sui sollicitis et attē
non similitudinarie. non metaphorice
non per allegoriā. nec diffuse sed plane
et p̄prie. licet in sciētia memoriā et intel

lectū insufficiens existam. id sapientū et
peritorū eruditionē si plene colligā. qz
videtur quedam impossibilitas nature.
vt dicit canon. Superuacuuus laborat i
pendijs: qui solem vestibus nititur adu
nare. Sed ad instructionem quorundā
nouicioz in arte dictatoria discere vo
lennū et prodesse quandā breuē sum
maz. sū quā notarij archiep̄orum et ep̄i
scoporum debēt notarie officium exerce
re et alias etiam litteras incipiendo per
ordinem in hoc breuissimo volumine p
pilabo.

ExPLICIT problemium. Incipiunt ca
pitula archiep̄orum et ep̄orum.

Primo sequitur for
ma
leatū in causa pecuniaria.

Sequitur et alia quanto rector spoli
at clericū suo prestimonio.

Alia citatio p̄ prochianos denegan
tes soluere decimas oblationes et alia sua
iura rectori

Alia citatio p̄ rectorē scipiētē ad vi
uina prochianos alteri eccle.

Alia citatio contra subditos prauita
tem usurariam exercentes

Citatio i cā mēimoniali qñ vlt diuer
sit ab vxore sua et p̄traxit de hō cū lēda.

Citatio in cā mēimoniali qñ vir non
vult cohabitare vxori.

Citatio in cā mēimoniali qñ emanat
ad instantiā vxoris p̄ eo q̄ est affinitas
inter ipsam et vir.

Citatio in cā mēimoniali eo q̄ vir p̄
ter impotētiā p̄petuā si p̄guit vxorē cū
p̄tētiū p̄nue cohabitauit eide

Alia citatoria sup adulterio p̄mi flo
et alia lata p̄ mēimonio sepando q̄tū
ad cohabitatiōē t̄bri occasiōe adulteri.

Capitula

iudiciara

Sentētia diffinitiuap matrimonio lata quando secundum matrimoniū de facto contractum decernitur esse nullū.

Sententia pro matrimonio lata
Sententia diuorciij lata inter virum et uxorem propter viri impotentiam coeundi.

Sentia diuorciij lata inter virū et uxorem propter affinitatē.

Qualiter apostoli conceduntur quādo in causa matrimoniali vel alias a sententia finali vel interlocutoria appellatur.

Forma excommunicationis qualiter procedatur contra contumaces nolētes coram iudice comparere cum sibi constet de contumacia.

Alia forma excommunicationis cū nō constat de contumacia.

Qualiter excommunicatus propter contumaciam prestans cautionem de parēdo iuri refusus expensis debet absolui et denunciari absolutus.

Qualiter sententia lata pro matrimonio fit executioni mādanda.

Qualiter episcopus scribere debeat vniuersis prelatis et vicarijs eorum.

Quādo vir diuertit ab uxore et vagabundus.

Sententia lata super causa pecuniaria super condemnatione rei de qua agitur. et similiter in eadem causa cum reus absoluitur ab impenitēdo actoris.

Forma scz qd epus conuictus debet sequi sententiam sui coepiscopi dimissoria sine cōmendatoria.

Littera dimissoria seu cōmendatoria pro clericis se ad alias partes trāsfere debentibus.

Sequitur alia forma litterarū dimissoriarū que breuior est.

Clerici extranei non recipiantur in episcopatu sine litteris cōmendatorijs.

Littera per quam conceditur presbitero aliunde venienti qd celebret in episcopatu.

Littera episcopi directa ad conuictum qd promoueat ad ordines clericos sue dyocesis.

Forma littere ordinationis ab episcopo extraneo.

Forma litterarum pro redemptione captiuorum.

Forma litterarum pro recolligendis elemosinis ad opus hospitalium et piorum locorum.

Forma litterarum per quam episcopus cōmēdat nuncios pro recolligendis elemosinis a rectoribus ecclesiarum sue dyocesis.

Forma litterarum pro fabricatione pontium.

Forma litterarum pro fabricis ecclesie.

Forma litterarum de saracena perfida vel que in iudaismo sumpsit origiem et ad fidē catholicā est puerla.

Forma litterarum quando auctoritate dñi pape dispēlatur cū scolare super defectu natalium.

Qualiter episcopus auctoritate penitentiarij dñi pape dispēlat cum clerico super irregularitate contracta super concubina.

Qualiter episcopus excusat aliquē ab ordinibus suscipiendis.

Qualiter epus vocat ad synodum clericos sue dyocesis.

Qualiter episcopus procedit cōtra aliquos non venientes ad synodum.

Qualiter vocat clericos sue dyocesis ad ordines suscipiendos.

Littera ordinationis ab episcopo suo.

De vicario faciendo in ecclesiā vacante.

Qualiter ep̄s mittere debeat patro-
nis q̄ se presentent ad ecclesiam vacan-
tem.

Qualiter ep̄s insinuat rectores in ec-
clesia ad presentationem patronor̄.

Qualiter ecclesia p̄mendatur ad tē-
pus.

Confirmatio portiois cū p̄stimonio
in ecclesia vacante

Confirmatio p̄stimonij t̄m.

Confirmatio generalium causarum

Comissio specialis.

Alia commissio in causa matrimo-
nij

Alia p̄missio in causa matrimonij ⁊
diuersis articulis

Reuocatio p̄missionis

Forma littere de confirmatione por-
tionis tanto tempore vacantis. q̄ colla-
tio ipsius est ad episcopum deuolu-
ta.

Forma litterarum quando possessio
eccle datur alicui in emphiteutico con-
tractu

Forma p̄firmationis super diuisione
inter rectore ⁊ clericos.

Qualiter episcopus procedit con-
tra illos qui veniunt contra diuisionē.

Qualiter ep̄s p̄pellat rectorem ⁊ cle-
ricos q̄ ministrēt loco in scolis portio-
nis sue fructus

Qualiter episcopus procedit in
facto contra pretozem ⁊ anazilles non
permittentes ad ordi. maio. p̄motum
contrahentem gaudere priuilegio cleri-
cali

Carta quitationis illorum qui bona
episcopi recipiūt ⁊ expendunt

Alia littera quitationis q̄n aliqd rei
manet ad soluendū.

Quando ep̄s vadit ad visitandum
dyoc.

Littera compulsiua q̄ rector faciat

in ecclesia residentiam personalem.

Quando episcopus dispensat cum
aliquo q̄ possit duo beneficia licite reti-
nere.

Qualiter ep̄s excusat aliquē rectore
ad tēpus a residentia in dicta ecclesia fa-
cienda

Qualiter ep̄s publicare debeat cōse-
crationem ecclesie

Qualiter ep̄s duxit p̄secrandum ec-
clesiam

De viduis pupillis ⁊ orphanis de-
fendendis

De episcopo scribente ad episcopoz
conuicinium q̄ in sua dyoc. suppleat vi-
ces suas.

Quō archiep̄us scribit ep̄is suffra-
ganeis suis q̄ p̄secent. **D**e electum in
episcopum

Qualiter iudeus p̄pellatur per cen-
ec. indirecte

De ep̄o ad legatum pro clerico con-
cubinario

Qualiter ep̄s remuneret laycos si
bi seruientes

Qualiter ep̄s absens facit aliquem
canonic. recipi in ec. cathe.

Qualiter p̄tra clericum incorrigibi-
lem p̄cedatur

Qualiter p̄stitutiones synodales ex-
ecutioni demantur

De p̄stitutionibus synodalibus re-
gistrandis

De eo qui ite status decessit

Constitutio contra clericos per archidi-
aconum.

Ad fratres predatores deportan-
tes alienum parochianum ad sepul-
crum.

Compositio inter episcopum ⁊ capi-
tulum

Compositio cōfirmetur per apo-
stolicum.

- C**ompromissum in arbitros
- C**ontractus mutui
- R**efutatio pecunie mutuate
- C**ontra prelorem et officiales ciuitatis q̄ tenent aliquē obsessum in ecclesia
- R**efutatio beneficij auctoritate apostolica
- C**um metropolitanus vocat ad synodū suos suffraganeos
- D**e annuario dato ecclesie ab ep̄o viuente.
- D**e testamento condito.
- Q**ualiter ep̄s p̄stituit p̄curatorem ad munus p̄stendum.
- C**onfirmatio beneficij ad instantiam vicarij sui.
- I**n eundem modum vel quasi
- C**onfirmatio beneficij auctoritate apostolica
- Q**ualiter ep̄s p̄mittit vices suas archid. vt absoluat clericū fm litteras penitentiarij dñi pape
- F**orma citatoria auctoritate apostolica
- Q**ualiter p̄cedatur cōtra contumaces comparere nolentes fm auctoritatē apostolicam
- Q**ualiter ep̄us cōmittit vices suas archid. in quadam causa fm auctoritatē apostolicam
- Q**ualiter ep̄s scribit dñio pape cum appellatum est in causa sibi cōmissa
- E**xplacunt capitula archiep̄oz et ep̄orum

Incipiunt epl̄e et p̄bemia super gratijs faciēdis. **P**rimo seq̄tur forma specialis l̄az citatoriaz in causa pecuniaria

Nicolaus misere
ratione v̄ina vniuersal. Bon.
ep̄s dilecto suo. A. de. B. salutem et

besti. Querelam accepim⁹ ad instantiam B. mercatoris p̄nente q̄. A. de. B. causa mutui seu de positi vel alicuius cōtractus. x. lib. denariorum monete sibi soluere teneatur et eidem dictas libras soluere recuset: licz terminus in quo ipsas libras soluere debuit fit elapsus: q̄ circa presentium tenore mādamus quatinus dicto. A. ex parte nostra dicat⁹ q̄ si ita est: cum prefato mercatore amicaliter se componat: vel a receptione p̄sentium vsq; ad. xv. dies: quem sibi p̄empt. terminum assignamus: coram nobis compareat super hys factis et receptis quod ordo dictauerit ratiois alioquin in dicta causa prout iuris fuerit procedemus. **Q** si dies comparitionis vel litigij in diem ceciderit feriat⁹ compareat in sequenti non feriat⁹. **D**e citatione vero et diei assignatione et de hys q̄ circa hoc geritis nos certos per v̄as l̄as faciat⁹. **D**atū. r̄c.

Queq; forma q̄ rector spoliatus cle. suo p̄stimonio

Nicolaus misere
di. r̄c. **D**ilecto suo r̄c. **A**ccedēs ad p̄ntiam nostram B. lator presentium nobis exposuit conq̄rendo: q̄ vos q̄daz suo p̄stimonio qd se in dicta ec. canonicē asserit obtinere auctoritate p̄pria spoliatus. **Q**uocirca. **Q**. q. si est ita dictū p̄stimonij cū fructib⁹ in de p̄ceptis restitutus vel a receptōe p̄ntij vsq; ad. viij. diem quē vobis p̄empt. terminū assignamus p̄p̄tis facturi et recepturi corā nobis vt supra in proxima. **Q** si dies comparitionis vel litigij r̄c. **D**atū. r̄c.

Alia citatio in pte generalis et in parte specialis

Rectori ec. r̄c. **V**eniēs ad nos C. r̄cōr d. D. et nobis grauit̄ ē p̄q̄st⁹ q̄ vos sup qdā pecunie